

SANDNES KOMMUNE

Fagstab Oppvekst, barn og unge

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO
Opplæringsavdelingen

Sandnes, 26.10.2009

Deres ref:
Saksbehandler BHOLM

Vår ref: 200905442-2
Arkiv: E: A00 &13

Høringssvar, NOU 2009: 18 Rett til læring

Høringsuttalelse fra Sandnes kommune vedr. NOU 2009:18 Rett til læring

Viser til utsendt høringsbrev datert 22.07.2009.

Generelle merknader:

Sandnes kommune slutter seg til utredningens verdiprinsipp om en inkluderende opplæring og et opplæringsløp som tydelig ivaretar alle barn og unges behov og rettigheter.

En del helt sentrale begreper i utredningens kapittel 14 framstår uklart for Sandnes kommune

Det vises til kapittel 14, fra s 162. Utvalgets beskrivelse av grensesnittet mellom spesialundervisning og tilpasset opplæring og det presenterte nye begrepet *ekstra tilrettelegging av opplæringen*. Framstillingen innbefatter ikke nødvendige definisjoner. I de ulike dissensene i utredningen kommer imidlertid disse manglene tydelig fram. Uten at sentrale begreper er helt presise blir framstillingen mange steder vanskelig å ta stilling til.

Eksempel:

I siste avsnitt i punkt 14.2 (s. 163 og 164) understreker utvalget at det ikke er noe skille mellom tilpasset opplæring og ekstra tilrettelegging av opplæringen. Samtidig foreslår utvalget (1. punkt i forslagsboks i innledningen til kap 14, s 162) at retten til spesialundervisning i Opplæringslova § 5-1 erstattes av en rett til ekstra tilrettelegging i opplæringen.

Postadresse: Postboks 583, 4305 Sandnes. E-post: postmottak@sandnes.kommune.no

www.sandnes.kommune.no

Sandnes - i sentrum for framtiden. Romslig, modig og sunn

Dette blir enda mer forvirrende gjennom å sammenligne innholdet i kap. 14.2.1., 3. avsnitt (s. 164) med 14.2.2., 4. avsnitt. Her mener utvalget at ekstra tilrettelegging av opplæringen ikke må forutsette en sakkyndig vurdering (14.2.1.) samtidig som det skal ligge til grunne en sakkyndig vurdering (14.2.2.). Dette gir for kommunen ingen klar retning for hva utvalget faktisk mener.

Vedr PPT og krysspress (kap. 8, pkt 8.1.8, s.95)

Utvalget beskriver tydelig og klart mange av de utfordringer og kryssende forventninger som PPT stilles overfor. Dette er en kjente problemstilling også i Sandnes kommune. Vi vil hevde at utvalget ikke kobler dette opp mot egne forslag omkring saksbehandling. Vi viser her til I kap kap. 8.1.8. (s. 95) peker utvalget på fylkesmannens pålegg til PPT om å utarbeide mer utførlige sakkyndige vurderinger. Dette er en sentral oppgave for FM, nemlig å se til at rettigheter ivaretas og lovverket følges. De endringer som utvalget foreslår vil etter Sandnes kommune sitt syn føre til en mer skjønnspreget rettighetsforståelse. Med dette øker faren for uklare og divergerende forståelser mellom de ulike aktørene, både internt i kommunen, men også mellom kommune og fylkesmannen. Dette vil slik Sandnes kommune ser det føre til en forsterkning av det kryssende forventningspresset som PPT utsettes for, et press utvalget selv beskriver som problematisk.

Kommunens merknader til Del III , Vurderinger og forslag

Kap. 13. Tidlig innsats og forebygging.

Plikt til språkkartlegging ved fylte 3, 4 og 5 år (boks 13.1, s. 154):

Dette forslaget står etter vår vurdering i en viss motsetning til intensjonen om å begrense dokumentasjons- og rapporteringsarbeid til det som tjener barnets og elevens utvikling og læring. Med omfattende kartleggings – og dokumentasjonsarbeid vil nødvendigvis mye ressurser bindes opp til dette, og da særlig unødvendig i forhold til barn som viser en helt tilfredsstillende utvikling. Det blir følgelig etter vår vurdering en selvmotsigelse mellom intensjon og konkret forslag. Vi ser positivt på å innføre et dokumentasjons- og vurderingssystem gjennom hele opplæringsløpet. Sandnes kommune mener at en grundig språkkartlegging ved fylte 2 og 5 år vil være tilstrekkelig for å få et godt bilde av det enkelte barns språkutvikling. Dette vil også være praktisk gjennomførbart. Et særlig fokus bør rettes mot barn med registrerte avvik.

Innføring av læringsbok (boks 13.1, s 154)

Læringsboka kan være et godt virkemiddel men dette blir i utredningen lite konkretisert hva skal innbefatte og hvordan driftes.

En viktig intensjon må være å sikre gode overganger mellom ulike læringsinstitusjoner, jfr kapittel 15, s. 168, boks 15.1 , strekpunkt 3 , s. 168.

Det er forøvrig ingen merknader til dette kapittel.

Kap. 14. Rett til ekstra tilrettelegging av opplæringen

Ekstra tilrettelegging i opplæringen (boks 14.1 s. 162)

Rett til ekstra tilrettelegging i opplæringen kontra dagens § 5-1 i opplæringslova ; Sandnes kommune har gitt en prinsipiell kommentar til dette punktet tidligere i vår høringsuttalelse, se generell del. Sandnes kommune viser til særmerknader fra utvalgets medlemmer, Sandsmark og Hagtvatn og deres forslag (s 166 , pkt 14.6.1 og s.167, pkt 14.6.2)

Vedtak om ekstra tilrettelegging kan fattes uten sakkyndig vurdering (boks 14.1, pkt 14.2.1, s 164)

Kommunen vurderer det i utgangspunktet positivt at utvalget tilrår å løse opp i kravet om sakkyndig vurdering for å fatte enkeltvedtak, men det er i utredningen utydelig hva som vil anses som tilstrekkelig saksforberedelse. Denne skal skje i samarbeid med PPT. Dette forslaget reiser dermed flere spørsmål , bl a :

Skal det bety at PPT må være kjent med vedtaket på forhånd, skal barnet være kartlagt av PPT eller skal PPT bare være kjent med skolens vurdering? Etter vår mening etterlater utvalgets forslag flere spørsmål enn svar. Her kan en stå i fare for å utvikle mange ulike forståelser og kulturer, både mellom skoler i samme kommune, men også på tvers av kommuner. Vi ser da den en fare for at praksis blir svært ulik. Hensynet til elevers rettigheter, men også samarbeidsmodeller mellom PPT, skole og foresatte, jf. hvilke betingelser som må være til stede for å utløse kravet om sakkyndig vurdering.

Det er forøvrig ingen merknader til dette kapittel.

Kap. 15. Tilpassede og fleksible opplæringsløp

Sandnes kommune har ingen merknader og støtter dermed utvalgets forslag til tiltak

Kap. 16. PP-tjenesten og Statped tettere på

PPT som rådgiver og støttespiller, boks 16.1, s. 178 samt pkt 16.2, fra s 180)

PPT er kommunens faginstans på det spesialpedagogiske området, jf. § 5-6 i Opplæringslova.

Tjenesten gis stor plass i utvalgets innstilling blant annet ved at utvalget understreker PPTs rolle som rådgiver og støttespiller gjennom hele opplæringsløpet, se pkt 16.2, s. 180. Dette synet støttes av Sandnes kommune.

Ønsket om å posisjonere PPT tettere på barnehager og skoler (Boks 16.1, s 178)

Dette forslaget støttes fullt ut. Her savner vi imidlertid en mer inngående analyse over hvilke betingelser som må være til stede for at en skal oppnå dette målet. Bør dette klargjøres nærmere i lovverket slik at en har et mer presist styringsverktøy. Dagens kap. 5 i opplæringslova er lite spesifikk når det gjelder PPTs konkrete oppgaver (utarbeide sakkyndige vurderinger, drive kompetanse- og organisasjonsutvikling). Utvalgets intensjon om at PPT skal være ”tettere på” mangler allikevel konkret retning og nærmere beskrivelse av innhold.

Statped organiseres i fire regionsentra (boks 16.1, s 178)

Sandnes kommune støtter forslaget om å samle Statped – funksjoner i fire regionssentre På samme måte er det positivt at disse regionssentrene funksjoner og oppgaver tydeliggjøres inn mot de lavfrekvente brukergruppene – jfr pkt 16.3 s 182 – 183.. Dette kunne med fordel vært klargjort enda mer spesifikt inn mot Statpeds mandat og ansvar i forhold til kommune, skole, PPT og direkte mot bruker.

Bestemmelse om PPT i barnehageloven (boks 16.1, s 178)

Sandnes kommune støtter forslaget om en bestemmelse om PPT inn i barnehageloven.

Vi har ingen merknader til de andre forslagene i dette kapittelet.

Kap. 17. Helhet krever tverrfaglig og tverretatlig samarbeid.

Sandnes kommune har ingen merknader og støtter dermed utvalgets forslag

Kap. 18. Økt kompetanse på alle nivåer.

Masterutdanning, utdanningskapasitet med mer (boks 18.1, s 198 og pkt 18.4, s. 202)

Forslagene om generell kompetansestyrking støttes. Vi vil særlig uttrykke støtte til at de disiplinorienterte masterutdanningene styrkes mht praktisk pedagogisk orientering , og at PPTs kompetanse bygges opp på disse områder..

Videre ser vi på en økning av utdanningskapasiteten for førskolelærere som det beste virkemiddelet for å sikre god kompetanse innenfor barnehagene. En god basisbemanning av fagutdannede i barnehagene vil etter vårt syn være helt avgjørende for å kunne nå de høye kompetansemål utvalget setter opp (s.198).

Kap. 19. Økonomiske og administrative konsekvenser av utvalgets forslag

Vi har ingen merknader til dette kapittelet. I utvalgets mandat var det som kjent lagt inn som forutsetning at forslagene skulle ligge innenfor dagens ressursramme (Jfr. kap. 4.1, s. 31).

Slutt-kommentar

Sandnes kommune anser NOU 2009:18 som et viktig grunnlagsdokument for utvikling og endring innenfor barn og unges opplæringsløp. Sandnes kommune savner samtidig en konkretisering av mange av endringsforslagene da det er vanskelig å ta stilling til tiltak som ikke er konkret beskrevet. Vår viktigste innvending er den inkonsekvente og etter vårt syn upresise begrepsbruken, som er redegjort for innledningsvis.

Torill Jakobsen Kind
kommunaldirektør

Birthe Holm
Rådgiver

Vedlegg:

Kopi: